Tuchtzaken binnen het volleybal

Inleiding

Je hebt een melding ontvangen over een mogelijke strafzaak waarbij jijzelf de aangeklaagde bent. We begrijpen dat dit ingrijpend kan klinken en dat dit vragen of zorgen kan oproepen.

Om je wat context te geven: binnen de volleybalsport worden er jaarlijks meer dan honderdduizend wedstrijden gespeeld. In een klein aantal gevallen — zo'n 40 à 50 per jaar — wordt een mogelijk strafbaar feit gemeld. Vaak gaat het om relatief milde zaken, zeker in vergelijking met andere, fysiekere sporten waar regeloverschrijdingen vaker voorkomen.

De meeste meldingen hebben betrekking op gedrag vóór, tijdens of na een wedstrijd — bijvoorbeeld bij situaties waarin een rode en gele kaart zijn gegeven — of op overtredingen van spelregels of reglementen, zoals de speelgerechtigdheid van een speler of onregelmatigheden bij wedstrijduitslagen.

Het spreekt voor zich dat er vervolgens op gestructureerde wijze onderzoek wordt gedaan naar wat er precies heeft plaatsgevonden. Dat kan soms heel formeel met juridisch taalgebruik overkomen. In minder dan de helft van deze gevallen leidt de melding daadwerkelijk tot een strafzaak; veel meldingen worden na beoordeling geseponeerd of afgehandeld met een schikking.

Wie behandelt de zaak?

Binnen de Nederlandse Volleybalbond (Nevobo) worden mogelijke strafzaken zorgvuldig behandeld door drie onafhankelijke commissies. Deze bestaan uit vrijwilligers met juridische en/of volleybalexpertise en worden ondersteund door een ambtelijk secretaris van de Nevobo:

- Strafvervolgingcommissie (SVC): onderzoekt alle meldingen waarbij het vermoeden bestaat dat er sprake is van een strafbaar feit.
- Strafcommissie (SC): doet uitspraak in de zaken die door de SVC worden doorverwezen.
- Commissie van Beroep (CvB): behandelt het beroep als de aangeklaagde of de SVC het niet eens is met de uitspraak van de SC.

Verloop van de procedure

1. Vooronderzoek

Na kennisneming van een mogelijk strafbaar feit en in het geval van een rode en gele kaart doet de SVC altijd eerst een beperkt vooronderzoek. De SVC kan tuchtrechtelijk optreden wanneer er sprake is van:

a) wangedrag (beledigend of agressief ongeacht hoe de scheidsrechter dat heeft afgehandeld) vóór, tijdens of na een wedstrijd;
b) onwelvoeglijke bejegeningen van een bondsofficial in woord, geschrift of daad;
c) het medewerken aan bedrieglijke handelingen betreffende het doen uitkomen van spelers;
d) grensoverschrijdend gedrag (GOG), wat als doel en/of gevolg heeft dat de waardigheid en/of veiligheid van één of meerdere personen wordt aangetast;
e) het bewust verstrekken van onjuiste of misleidende inlichtingen of opgaven aan de Nevobo, alsook het herhaald weigeren inlichtingen of opgaven te verstrekken die de Nevobo nodig heeft;

f) het niet nakomen van geldelijke verplichtingen ten opzichte van de Nevobo;
g) overige gedragingen, handelingen, nalatigheid en lijdelijk verzet waardoor de belangen van de Nevobo of de volleybalsport worden geschaad;
h) het op een andere wijze niet (behoorlijk) naleven van Statuten, reglementen en gedragscodes van de Nevobo of besluiten en opdrachten van enig Nevobo-orgaan.

De SVC neemt in vrijwel alle gevallen direct telefonisch of per e-mail contact met jou op, en eventueel met enkele direct betrokkenen. Dit is bedoeld om uitleg te geven en de meningen, ervaring en visies te vernemen, waarbij beperkt hoor en wederhoor kan plaatsvinden. Je hebt vijf dagen de tijd om te reageren. Ook de betrokken vereniging wordt geïnformeerd over het feit dat één van haar leden bij een mogelijke strafzaak betrokken is. In het geval van minderjarigen benadert de SVC eerst de vereniging en mogelijk daarna de ouders.

Uiterlijk vier weken na de melding van het incident neemt de SVC een besluit:

a. Geen zaak: de melding bevat geen tuchtrechtelijk strafbare feiten en wordt niet in behandeling genomen. Bij een rode (én gele) kaart worden wel boekingspunten toegekend.

b. Geseponeerd: er zijn geen of onvoldoende aannemelijke of bewijsbare tuchtrechtelijk strafbare handelingen gepleegd. Bij een rode (én gele) kaart worden wel boekingspunten toegekend.

c. Transactie (schikking): bij lichte tuchtrechtelijke overtredingen wordt een tenlastelegging (een omschrijving van het mogelijk strafbare feit) opgesteld met de relevante feiten en artikelen. Als de feiten duidelijk en voldoende aannemelijk of wettelijk bewijsbaar zijn, kun je een onvoorwaardelijke schikking voorgesteld krijgen in de vorm van:

    - een schriftelijke berisping;
    - een geldboete (meestal € 75,- tot € 100,-);
    - een tijdelijke schorsing van functie of deelname (meestal voor 1 of 2 wedstrijden of competitierondes).

    Een opgelegde straf gaat in na ontvangst van de akkoordverklaring. Een schorsing geldt voor alle Nevobo-wedstrijden binnen de speelvorm waarop het tenlastegelegde gedrag betrekking heeft (zaal-, zit- of beachvolleybal).
    Als je niet akkoord gaat of binnen vijf dagen geen reactie geeft, wordt de strafzaak alsnog voortgezet en voorgelegd aan de SC. De administratiekosten voor een geaccepteerde schikking bedragen € 15,- en worden doorbelast aan de betreffende vereniging.

d. Vervolgonderzoek: bij zwaardere overtredingen, afgewezen schikkingsvoorstellen of behoefte aan meer duidelijkheid vervolgt de SVC de zaak met uitgebreid onderzoek en stelt een rapport op voor de SC.

2. Strafzaak bij de Strafcommissie (SC)

Wanneer de SVC vervolging nodig acht, wordt een rapport opgesteld voor de SC. Betrokkenen worden gevraagd binnen een week hun visie en waarnemingen te geven. Een reactie is verplicht; bij uitblijven kan een geldboete worden opgelegd. Indien nodig vraagt de SVC aanvullende informatie op, zoals (getuigen)verklaringen, documenten of beelden.

Als uit het vervolgonderzoek geen of onvoldoende bewijs is voor tuchtrechtelijke overtredingen, wordt de zaak alsnog geseponeerd. Wanneer de SVC oordeelt dat er wel sprake is van één of meerdere mogelijk strafbare feiten, en dit overtuigend, aannemelijk of wettelijk bewezen kan worden, stelt zij een rapport op en stuurt dit naar de SC.

Dit rapport bevat:

- de tenlastelegging;
- alle relevante stukken, informatie en verklaringen over het incident;
- de relevante artikelen waarop het strafbare gedrag is gebaseerd;
- de conclusie(s) uit het (voor)onderzoek;
- een voorstel voor een passende straf.

Het rapport wordt per e-mail verzonden naar de SC, de aangeklaagde(n), de scheidsrechter(s) en de vereniging van de aangeklaagde, samen met een uitnodiging voor de zitting. De zitting vindt doorgaans uiterlijk twee weken na ontvangst van het rapport plaats.

Rechten van de aangeklaagde

Je hebt het recht mondeling verweer te voeren tijdens de zitting, mits je je binnen zeven dagen na de uitnodiging hebt aangemeld. Je mag ondersteuning meenemen, zoals een raadsman of getuigen. Als je niet aanwezig wilt zijn, kun je ook schriftelijk reageren op het rapport. Persoonlijke aanwezigheid is dus niet verplicht.

Uitspraak van de SC en kosten

De SC doet doorgaans binnen twee weken na de zitting uitspraak. Deze kan afwijken van het strafvoorstel van de SVC en wordt per e-mail gedeeld.

Mogelijke sancties zijn:

- schriftelijke berisping;
- geldboete;
- tijdelijke schorsing van functie of deelname (meestal 1–2 wedstrijden/competitierondes);
- combinatie van bovenstaande of gedeeltelijk voorwaardelijke straffen met proeftijd.

De procedurekosten bedragen € 75,- en komen ten laste van de vereniging van de aangeklaagde. Bij beachvolleybal zijn er geen procedurekosten. Bij vrijspraak neemt de Nevobo de kosten voor haar rekening.

Ingang van de straf en reikwijdte van een schorsing

Een opgelegde straf gaat pas in na het verstrijken van de beroepstermijn van tien dagen. Een schorsing geldt voor alle Nevobo-wedstrijden binnen de speelvorm waarop het tenlastegelegde gedrag betrekking heeft (zaal-, zit- of beachvolleybal).

3. Beroep bij de Commissie van Beroep (CvB)

Ben je het niet eens met de uitspraak van de SC, dan kun je beroep instellen bij de CvB, evenals de SVC dat kan doen. Het beroepschrift moet binnen tien dagen na de uitspraak worden ingediend. Een eventueel opgelegde straf wordt uitgesteld tot de CvB uitspraak heeft gedaan.

Behandeling van het beroep

Als de CvB het beroepschrift ontvankelijk verklaart, wordt het doorgestuurd naar de betrokkenen. Zij krijgen één week de tijd om schriftelijk te reageren (vertoogschrift). De verdere behandeling verloopt vergelijkbaar met een strafzaakbehandeling door de SC.

Uitspraak van de CvB en kosten

De CvB doet uiterlijk twee weken na de zitting uitspraak. Mogelijke uitkomsten zijn:

- bevestiging van de SC-uitspraak;
- een andere uitspraak;
- terugverwijzing naar de SC voor een nieuwe behandeling.

Tegen de uitspraak is geen hoger beroep mogelijk. Een opgelegde sanctie wordt binnen drie dagen na de uitspraak uitgevoerd.

De proceskosten bedragen € 90,- en zijn voor rekening van degene die het beroep instelt. Indien de indiener in het gelijk wordt gesteld dan neemt de Nevobo de kosten op zich.

4. Strafzaak op basis van drie boekingspunten

Naast reguliere meldingen kan het oplopen van boekingspunten leiden tot een strafzaak. Er is hierbij geen zitting of beroep mogelijk. In het geval van een gegeven kaart worden de volgende boekingspunten opgelegd:

- Rode kaart: 1 punt;
- Rode + gele kaart: 2 punten.

Zaalvolleybal:

Bij 3 punten binnen 365 dagen volgt automatisch een schorsing van één wedstrijd. Bij elk volgend boekingspunt binnen 365 dagen volgt opnieuw één wedstrijd schorsing.
Kosten: € 30,- per schorsing, betaald door de vereniging.

Beachvolleybal:

Bij 3 punten binnen 365 dagen volgt een boete van € 100,-. Voor elk volgend punt binnen 365 dagen opnieuw € 100,-. Er zijn geen kosten voor de (eventuele) vereniging.

5. Publicatie van uitspraken

Alle uitspraken van de straf- en beroepszaken worden gepubliceerd op de Nevobo-website. Bij seponering of schikking worden geen details gedeeld. De overige uitspraken worden geanonimiseerd gepubliceerd na het verstrijken van de beroepstermijn. Bezwaar tegen publicatie kan worden ingediend bij de betreffende commissie binnen twee weken na de uitspraak.

Tot slot

Strafzaken kunnen overtredingen betreffen van het huishoudelijk reglement, het wedstrijdreglement, de gedragsregels of de spelregels.

Dit document biedt een overzicht van de belangrijkste stappen in het proces rondom mogelijke strafzaken.
Let op: het is geen volledige weergave van het officiële reglement. In geval van twijfel of verschil tussen dit document en het *Reglement Strafzaken*, is het reglement leidend.

Zaken m.b.t. seksuele intimidatie (SI) en doping volgen de procedures in het reglement Seksuele Intimidatie en het Dopingreglement.

De Strafcommissie en de Commissie van Beroep zijn bevoegd op verzoek van de betrokkenen de termijnen in de procedure te verlengen. Zij regelen de procesgang daar waar het reglement niet in voorziet. De Strafvervolgingcommissie vermeldt een gegeven uitstel in haar rapport.